

We schuiven weer aan in de file. Als vanouds

Het lijkt bijna iets uit een ver verleden. De dagen dat honderden kilometers file in de spits de norm was. Doordat we het afgelopen jaar volop thuiswerkten, namen die files aanzienlijk af. De laatste twee weken lijkt er echter sprake van een soort file-explosie. Rijden we weer massaal naar kantoor?

◀ Allemaal in de file. Het kan zomaar zijn dat dat na corona weer regelmatig het geval is.

ARCHIEFOTERIC
HAVERHALS/FPMB

We voorzien dat thuiswerken niet de norm wordt

– Jan van Mourik, VNO-NCW

In Brabant is veel transport. Dat is altijd hetzelfde gebleven

– Arnoud Broekhuis, ANWB

Thuiswerken is een geweldige kans om talent aan te trekken

– Wim Pullens, onderzoeker

We merken dat het gestaag drukker aan het worden is

– Heleen de Geest, ANWB

Mensen zijn productiever als ze thuiswerken, leert onderzoek

– Wim Pullens, onderzoeker

ht is
elkaar

Ine Cup

Breda/Roosendaal

Afgaande op de dagelijkse fileberichten – 100 kilometer, 200 kilometer – komt de pre-coronadrukke op de weg weer snel in zicht. „We merken dat het gestaag drukker aan het worden is”, zegt ANWB-filelezer Heleen de Geest. „De afgelopen periode zagen we echt weer spitsen. De avondspits begon al een paar maanden geleden, hoewel nog niet in de mate van voor de lockdown. De laatste paar weken is die wel écht druk geworden. Ook de ochtendspits kwam de afgelopen twee weken flink op gang.”

Dat er eerder sprake was van een avondspits dan van grote drukte in de ochtend heeft er volgens De Geest mee te maken dat er 's avonds niet alleen woon-werkverkeer op de weg zit. „Dat zijn bijvoorbeeld ook dagjesmensen die voor het eten thuis willen zijn. De ochtendspits is wel veelal woon-werkverkeer en daar zien we dat mensen vaak later naar het werk gaan, of maar een halve dag. De noodzaak om 's ochtends in de

auto te stappen was er niet.”

Haar collega Arnoud Broekhuis haalt de cijfers erbij. „Als je de filezwaarte in Brabant van april en mei vergelijkt met de maanden februari en maart, dan zie je dat de filezwaarte met 30 procent is toegenomen.”

Dat is goed te merken aan de bekende West-Brabantse knelpunten. „De grootste bottleneck zit waar de A27 en de A59 elkaar kruisen, van knooppunt Hooipolder richting Den Bosch. Ten opzichte van februari en maart is het aantal files daar met 50 procent toegenomen. Richting Zonzeel met 25 procent. Daar wringt de capaciteit van de weg weer flink. De A16 bijvoorbeeld heeft nog capaciteit genoeg, daar rijdt het ook prima door.”

Meer bezorgers

Laten de knooppunten Markiezaat en Zonzeel richting Rotterdam vooralsnog geen problemen zien, op de A58 van Breda naar Tilburg hoeft maar iets te gebeuren of het verkeer loopt vast.

Ook daar is de capaciteit van de weg niet optimaal. „Er is nog niet echt sprake van een toename, maar je ziet dat dit stuk weg hoog

staat in het fileoverzicht.”

De hoeveelheid vrachtverkeer is helemaal niet afgenomen tijdens de coronacrisis, zeker niet in Brabant. Broekhuis: „Vergeet niet, in Brabant is natuurlijk heel veel transport. Dat is altijd hetzelfde gebleven. Daarbij komt de toename van bezorgingen tijdens corona. Ook dat levert veel verkeer op.”

Volgens de ANWB zou een afname van 15 procent van het wegverkeer tijdens de spits files voorkomen. Met het grootste thuiswerkexperiment uit de geschiedenis achter de rug, voor bedrijven misschien wel reden om vol in te zetten op thuiswerken. Minder dure kantoorruimte, minder reiskosten en minder gestreste werknemers.

Toch zijn bedrijven nog afwachtend, zegt Jan van Mourik, manager belangenbehartiging bij VNO-NCW Brabant-Zeeland. „We zien dat thuiswerken toeneemt en zijn met bedrijven in gesprek om te kijken waar het kan. Ze ervaren ook wel maatschappelijke druk om iets aan het fileprobleem te doen. Maar we voorzien niet dat thuiswerken de norm wordt. We horen van gro-

15

■ Als het verkeer in de spits structureel met 15 procent zou afnemen, voorkom je files, meent de ANWB.

50

■ Sinds maart is het aantal files op de A59 bij knooppunt Hooipolder richting Den Bosch met 50 procent toegenomen.

tere bedrijven dat de productiviteit is teruggelopen. Ze zeggen dat samenwerkingsprocessen moeilijker verlopen door thuiswerken.”

Een afname van het wegverkeer van 15 procent ziet hij daarom niet snel gebeuren. „Ze zullen het proberen, met name kantoorwerk zal meer hybride worden, maar de zaken gaan toch voor het meisje.”

Bizar

Thuiswerkers minder productief? Integendeel, zegt Wim Pullen, directeur van het Center for People and Buildings in Delft en kartrekker van het grote onderzoek 'We Werken Thuis'. Aan het onderzoek, gedaan in samenwerking met Aestate Ontrafelexperts, de TU Delft en de TU Eindhoven deden 40.000 werkenden mee. Het is uitgevoerd in de periode maart tot en met december vorig jaar.

„We doen dit soort onderzoek al twintig jaar”, vertelt Pullen. „Voor de coronacrisis gaven mensen een magere 6 aan hun productiviteit, tijdens corona een 7,5 tot een 7,8. Dat is dus echt dik hoger.”

Belangrijke reden is dat de ef-

fectieve werktijd omhoog gaat door thuis te werken. Pullen: „Woon-werkverkeer valt weg, meetings kunnen vlak achter elkaar worden gepland en mensen nemen minder pauzes.” Opvallend, maar niet helemaal verrassend was ook dat respondenten in de periode dat kinderen weer naar school gingen, aangaven dat hun productiviteit omhoog ging. Gezien de uitkomsten van het onderzoek noemt Pullen het 'bizar' dat veel mensen toch weer in de auto lijken te stappen de laatste weken. „Sommige managers lijken echt te denken: hoe eerder hoe beter. De term hybride werken wordt heel veel gebruikt nu, maar niemand geeft er nog invulling aan.”

Toch is het volgens de onderzoeker essentieel dat bedrijven nadenken over hoe ze met thuiswerken omgaan.

„We krijgen in de toekomst te maken met schaarste aan arbeidskrachten. Nieuwe medewerkers accepteren niet dat je als werkgever zegt dat je naar kantoor móet komen. Thuiswerken biedt voor werkgevers een geweldige kans om aanstomend talent aan te trekken.”